

Универзитет у Новом Сад
Филозофски факултет
Др Зорана Ђинђића 2
21000 Нови Сад

„Захтев за додатним информацијама или појашњењима конкурсне документације, ЈН бр. 15/2017, услуга штампања“

Поштовани,

На основу члана 63 ЗЈН, као потенцијални понуђачи молимо за додатним појашњењем конкурсне документације, односно указујемо наручиоцу на уочене недостатке предметне ЈН број 15/2017.

Уочени недостатак

Наручиоц је, између осталог, као додатни услов на основу члана 76 на страни 39 конкурсне документације навео:

2.4.3. систем управљања сертифицикованим дрветом FSC CoC

У упутству како се доказује испуњеност овог додатног услова навео је **да је довољна изјава понуђача о испуњавању тражених услова.**

Као проверу изјаве наручиоц је у делу КД навео:

“Наручилац ће **ОБАВЕЗНО** пре доношења одлуке о додели уговора тражити од понуђача, чија је понуда на основу извештаја за јавну набавку оцењена као најповољнија, копију свих или појединих доказа.”

Надаље је наведено:

Уколико понуду подноси група понуђача, понуђач је дужан да за сваког члана групе достави наведене доказе да испуњава услове из члана 75. став 1. тач. 1) до

4), а доказ из члана 75. став 1. тач. 5) Закона, дужан је да достави понуђач из групе понуђача којем је поверено извршење дела набавке за који је неопходна испуњеност тог услова.

Додатне услове група понуђача испуњава заједно.

Уколико понуђач подноси понуду са подизвођачем, понуђач је дужан да за подизвођача достави доказе да испуњава услове из члана 75. став 1. тач. 1) до 4) Закона, а доказ из члана 75. став 1. тач. 5) Закона, за део набавке који ће понуђач извршити преко подизвођача.

Из овога је недвосмислено јасно да се наручиоц одлучио применити члан 73 ЗЈН као додатни услов, а који гласи:

Члан 73

Ако наручилац намерава да набави добра, услуге или радове са **специфичним еколошким**, друштвеним или другим карактеристикама, **може** у техничким спецификацијама, критеријумима за доделу уговора или условима за извршење уговора, **захтевати одређене ознаке** као доказ да добра, услуге или радови одговарају траженим карактеристикама под условом да су испуњени сви следећи услови:*

- 1) да се захтев за ознаку искључиво односи на критеријуме који су у вези са предметом јавне набавке и да је одговарајући за дефинисање карактеристика предмета јавне набавке;*
- 2) да је захтев за ознаку одређен на основу објективно проверљивих и недискриминаторских критеријума;*
- 3) да су ознаке одређене у отвореном и транспарентном поступку уз учешће свих интересних група, попут државних органа, корисника услуга, социјалних партнера, потрошача, произвођача, дистрибутера, невладиних организација и сл.;*
- 4) да су ознаке доступне свим заинтересованим лицима;*
- 5) да су захтеви за ознаком одређени од стране трећег лица над којим заинтересовано лице, односно понуђач који се пријавио за добијање ознаке не може вршити одлучујући утицај.*

Ако наручилац захтева тачно одређену ознаку, дужан је да прихвати све ознаке које потврђују да добра, услуге или радови испуњавају захтеве одговарајуће ознаке.*

У ситуацији када заинтересовано лице очигледно није било у могућности да прибави одређену ознаку коју је наручилац захтевао у конкурсној документацији или одговарајућу ознаку, наручилац је дужан да прихвати други одговарајући начин доказивања који може обухватити и техничку документацију произвођача под условом да заинтересовано лице докаже да добра, услуге или радови које он нуди испуњавају захтеве одређене ознаке или одређене захтеве које је наручилац предвидео.*

*Службени гласник РС, број 68/2015

Члан 76 на основу кога је наручиоц навео додатни услов гласи:

Члан 76

Наручилац у конкурсној документацији одређује додатне услове за учешће у поступку јавне набавке.

Наручилац у конкурсној документацији одређује додатне услове за учешће у поступку јавне набавке у погледу финансијског, пословног, техничког и кадровског капацитета увек када је то потребно имајући у виду предмет јавне набавке.

Наручилац може одредити конкурсном документацијом да понуђач мора да докаже да над њим није покренут поступак стечаја или ликвидације, односно претходни стечајни поступак.

Наручилац може да одреди и друге додатне услове за учешће у поступку јавне набавке, посебно уколико се односе на социјална и **еколошка питања**.

Наручилац може да одреди додатне услове у погледу испуњавања обавеза које понуђач има према својим подизвођачима или добављачима.

Наручилац одређује услове за учешће у поступку тако да ти услови не дискриминишу понуђаче и да су у логичкој вези са предметом јавне набавке.

Када је понуђач у поступку јавне набавке пословна банка, дужна је да податке доставља у складу са обавезом гаранције тајности података о својим клијентима, у складу са законом којим се уређује пословање банака.

Такође чланом 81 ЗЈН , став 2 је одређено подношење заједничке понуде

Члан 81.

Понуду може поднети група понуђача.

Сваки понуђач из групе понуђача мора да испуни обавезне услове из члана 75. став 1. тач. 1) до 4) овог закона, а додатне услове испуњавају заједно, осим ако наручилац из оправданих разлога не одреди другачије.

Услов из члана 75. став 1. тачка 5) овог закона дужан је да испуни понуђач из групе понуђача којем је поверено извршење дела набавке за који је неопходна испуњеност тог услова.

Саставни део заједничке понуде је споразум којим се понуђачи из групе међусобно и према наручиоцу обавезују на извршење јавне набавке, а који садржи:*

- 1) податке о члану групе који ће бити носилац посла, односно који ће поднети понуду и који ће заступати групу понуђача пред наручиоцем и*
- 2) опис послова сваког од понуђача из групе понуђача у извршењу уговора.*

Споразумом из става 4. овог члана уређују се и друга питања која наручилац одреди конкурсном документацијом.

Наручилац не може од групе понуђача да захтева да се повезују у одређени правни облик како би могли да поднесу заједничку понуду.

Понуђачи који поднесу заједничку понуду одговарају неограничено солидарно према наручиоцу.

Задруга може поднети понуду самостално, у своје име, а за рачун задругара или заједничку понуду у име задругара.

Ако задруга подноси понуду у своје име за обавезе из поступка јавне набавке и уговора о јавној набавци одговара задруга и задругари у складу са законом.

Ако задруга подноси заједничку понуду у име задругара за обавезе из поступка јавне набавке и уговора о јавној набавци неограничено солидарно одговарају задругари.

Наручилац може да тражи од чланова групе понуђача да у понудама наведу имена и одговарајуће професионалне квалификације лица која ће бити одговорна за извршење уговора.

Одредбе овог члана сходно се примењују на подносиоце пријава у рестриктивном поступку, квалификационом поступку и конкурентном дијалогу.

*Службени гласник РС, број 68/2

С обзиром на све горе наведено, наручилац неће имати законску могућност поставити FSC CoC ознаку на штампана добра уколико немају FSC CoC стандард сви у ланцу, односно сви понуђачи из заједничке понуде. То значи да се тражење FSC CoC стандарда односи на све учеснике у понуди и самим тим мора да буде задовољен од стране свих учесника у заједничкој понуди, тј. сви учесници у заједничкој понуди појединачно морају имати FSC CoC стандард, да би он уопште био задовољен.

Исти је одређен са „ПРАВИЛНИК О БЛИЖИМ УСЛОВИМА, КРИТЕРИЈУМИМА И ПОСТУПКУ ЗА ДОБИЈАЊЕ ПРАВА НА КОРИШЋЕЊЕ ЕКОЛОШКОГ ЗНАКА, ЕЛЕМЕНТИМА, ИЗГЛЕДУ И НАЧИНУ УПОТРЕБЕ ЕКОЛОШКОГ ЗНАКА ЗА ПРОИЗВОДЕ И УСЛУГЕ ("Сл. гласник РС", бр. 49/2016)“

Овај стандард дефинише захтеване елементе са којима се треба усагласити ради сертификације FSC CoC ланца надлежности.

FSC CoC ланац надлежности је могућност улажења у траг информацијама о путу који је производ прошао од шумских газдинстава, или у случају рециклираних материјала, од декларисаног погона за рецирклажу, до купца, укључујући сваку фазу обраде, трансформације, производње и дистрибуције, где је прелазак у следећу фазу ланца снабдевања повезан са променом власништва.

Свака промена власништва у ланцу снабдевања захтева успостављање ефективног Менаџмент система Ланца надлежности на нивоу организације, те верификације од стране сертификационог тела, ако организација жели да изнесе FSC CoC декларације о својим производима.

FSC CoC сертификација оваквих менаџмент система је пројектована да омогући кредибилну гаранцију купцима, било компанијама, владиним организацијама или крајњим купцима, да продати производ (тј. поручен и могуће етикетиран) са специфицираним FSC CoC кодом потиче из управљаних шума, контролисаних извора, материјала са декларацијом, или неким миксом ових извора. Тако FSC CoC сертификација омогућава транспарентни ток добара направљених из ових извора дуж ланца снабдевања.

Сертификат FSC CoC Ланца надлежности даје информације о оцењеним локацијама, процесима и групама производа од којих такви производи могу потицати, као и о FSC CoC стандарду коришћеном од стране акредитованог сертификационог тела.

Усаглашеност са овим стандардом омогућава конзистентну, међународну основу за независну верификацију од треће стране да декларације о изворима материјала (дрво, влакна) и производима. Такође омогућава добављачима да демонстрирају усаглашеност са јавним или приватним декларисаним

политикама и спецификацијама. (примери укључују ЕУ шему екоетикета за намештај, или систем рангирања УС Зелена градња, Лидерство у пројектовању енергије и животне средине).

Кључни циљ овог стандарда је да омогући путању организацији према FSC CoC систему, као и повећању FSC CoC сертификованог улазног материјала до 100%.

Молимо наручиоца да на основу свега горе наведеног измени конкурсну документацију у делу начина доказивања додатног услова 2.4.3. систем управљања сертификованим дрветом FSC CoC у случају подношења заједничке понуде односно понуде са подизвођачем, а све у складу са законом.

Одговор Наручиоца:

Наручилац је сагласан са ставом потенцијалног понуђача у отвореном поступку јавне набавке услуге штампања, три партије, ЈН 15/2017, да је смисао увођења стандарда система управљања сертификованим дрветом FSC CoC, управо следљивост поштовања овог еколошког стандарда код свих у чиниоца у ланцу, од узгоја и сече дрвета, прераде, рециклаже, дистрибуције, закључно са крајњим корисником папира – штампаријом, а који су у обавези да поступају у складу са процедурама одређеним у Правилнику о ближим условима, критеријумима и поступку за добијање права на коришћење еколошког знака, елементима, изгледу и начину употребе еколошког знака, елементима, изгледу и начину употребе еколошког знака за производе и услуге („Сл. гласник РС“, 49/2016).

Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду у потпуности подржава став да је изузетно важно подизање еколошке свести у друштву, посебно у пословном окружењу, без обзира која је привредна делатност у питању, као и природу субјеката у пословним односима. Међутим, Закон о јавним набавкама Републике Србије („Службени гласник РС“ бр. 68/2015) представља кровни закон у поступцима јавних набавки, правила, процедуре и поступци одређени у Закону су извор и утока регулације свих поступања учесника у поступцима јавних набавки. Следствено, проблем на који желимо да укажемо је следећи:

У случају заједничке понуде у поступку јавне набавке, ЗЈН у члану 81. дозвољава да један члан групе испуни додатни услов одређен Конкурсном документацијом Наручиоца, у овом случају систем управљања сертификованим дрветом FSC CoC у име групе понуђача, чиме се суштински губи смисао Правилника а то је стриктна контрола испуњења прописаних еколошких услова сваког члана ланца (узгој и сеча дрвета – штампана књига). Као доказ реченог, наводимо став садржан у Решењу Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки, Београд, број 4-00-386/2016 од 24.5.2016. године, којом је заједничка понуда у поступку јавне набавке услуге штампања за потребе Филозофског факултета, ЈН 6/2016, оцењена као валидна и исправна, премда је предметни еколошки сертификат обезбедио члан конзорцијума (по основној делатности дистрибутер папира), а штампарија (други члан конзорцијума) која је фактички извршилац

посла услуге штампања, није имала предметни сертификат. Међутим заједничка понуда је оцењена као исправна, у складу са чланом 81. ЗЈН, где је омогућено да члан групе понуђача обезбеђује додатне услове за остале чланове групе. Наравно, овако је обесмишљена интенција и смисао увођења стандарда FSC CoC, контрола свих у ланцу, а да би то било изводљиво, сваки члан конзорцијума, односно групе понуђача, морао би неопходно поседовати наведени сертификат.

Наручилац је стао на становиште да у случају доследне примена ЗЈН, одређење еколошког стандарда система управљања сертификованим дрветом FSC CoC као додатног услова, губи смисао ако је остављена могућност да један члан групе понуђача обезбеђује доказ о поседовању стандарда за остале понуђаче из групе.

Зато је одлучено да се еколошки стандард брише као додатни услов из Конкурсне документације предметне јавне набавке, ЈН 15/2017.

За Наручиоца

**Вања Фекић, стручни сарадник за
послове јавних набавки, ср**